

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

w sprawie **E. S.**

oskarżonej o czyn z art. 229 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 25 września 2025 r.,

wniosku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie

z dnia 27 sierpnia 2025 r., sygn. akt IV K 764/25

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

postanowił:

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2025 r., sygn. akt IV K 764/25, Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że sąd wnioskujący nie dysponuje warunkami technicznymi do rozpoznania sprawy, w której będą przetwarzane informacje niejawne o klauzuli „poufne”. Wynika to z faktu, iż Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie nie posiada odpowiedniej sali, w której byłaby możliwość odtworzenia materiałów niejawnych. Z informacji uzyskanych z Oddziału Ochrony Informacji Niejawnych Sądu Okręgowego w Warszawie wynika zaś, że sala tajna sądu okręgowego nie jest udostępniana sądom rejonowym,

albowiem każdy sąd został zobowiązany do utworzenia swojej tymczasowej strefy bezpieczeństwa i swojej sali. Powyższe okoliczności, z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, zdaniem sądu rejonowego uzasadniają przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu z obszaru pierwotnie miejscowo właściwego Sądu Okręgowego w Siedlcach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa wyrażona przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie na uwzględnienie nie zasługiwała.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że przekazanie sprawy do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi w trybie art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy

i może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, że pozostawienie sprawy w gestii tego sądu dotychczas właściwego sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Takich okoliczności Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie nie wykazał.

Zaakcentowania wymaga fakt, iż niniejsze postępowanie stanowi drugą próbę przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu podjętą przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie w oparciu o tożsame okoliczności natury logistycznej. Rozpoznając już poprzedni wniosek, Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 6 lutego 2025 roku (sygn. II KO 5/25) zwrócił uwagę, że w dominującym orzecznictwie najwyższej instancji sądowej ukształtowało się stanowisko o zasadniczej niedopuszczalności przekazania sprawy innemu sądowi z powodu przeszkód o charakterze technicznym. Słusznie eksponuje się w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2000 r. sygn. II KO 90/00 (OSNKW, z. 5-6/2000, poz. 48), że względy natury technicznej utrudniające rozpoczęcie rozprawy i prowadzenie postępowania nie uzasadniają jej przekazania na podstawie art. 37 k.p.k. innemu sądowi równorzędnemu. Tego rodzaju okoliczności mogą mieć związek z dobru wymiaru sprawiedliwości, będącym przesłanką podejmowania decyzji w tym trybie jedynie w szczególnych okolicznościach. Na obecnym etapie postępowania brak sali dostosowanej do

prowadzenia postępowania z wykorzystaniem materiałów niejawnych nie uzasadnia przekazania postępowania jurysdykcyjnego innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U.2025.1209 t.j.) wynika, że to kierownik jednostki organizacyjnej, w której są przetwarzane informacje niejawne, odpowiada za ich ochronę, w szczególności za zorganizowanie i zapewnienie funkcjonowania tej ochrony, a jemu z kolei bezpośrednio podlega pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych odpowiadający za zapewnienie przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych. Bezspornie Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e) tej ustawy jest organem władzy, do którego przepisy tej ustawy mają pełne zastosowanie. Zapewnienie zatem ochrony, dostępu i przetwarzania informacji niejawnych w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie, zgodnie z przepisami określającymi wymagania dotyczące kancelarii tajnych, bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych, obiegu materiałów i środków bezpieczeństwa fizycznego, odpowiednich do nadanej klauzuli tajności (art. 8 ustawy o ochronie informacji niejawnych), jest zadaniem Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie. Nie jest funkcją przepisu art. 37 k.p.k. zastępowanie kierownika jednostki w zapewnieniu ochrony opisanej w przepisach ustawy, w której wprost określono zasady i tryb ochrony tych informacji.

Godzi się także zauważyć, że występując z inicjatywą przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w związku z sygnalizacją braku infrastruktury do prowadzenia postępowania z dowodowym materiałem niejawnym, sąd wnioskujący nie poczynił stanowczych ustaleń odnośnie do przewidywanego, prawdopodobnego czasu, w jakim sala dedykowana do prowadzenia postępowań z takimi materiałami w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli w Warszawie może powstać. Nieznany jest stan zaawansowania podjętych prac mających na celu wdrożenie sformułowanych przed laty zaleceń, mających umożliwić zapewnienie właściwej ochrony informacji niejawnych w każdym sądzie obszaru Sądu Okręgowego w Warszawie. Ewentualne ustalenie wskazujące w sposób pewny na

znacznie odległą perspektywę czasową realizacji tych obowiązków przez kierownika jednostki może pozwolić na ponowne rozważenie zaistnienia przesłanki dobra wymiaru sprawiedliwości w kontekście prawa strony do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP i art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k.). Wymagałoby to jednak pozyskania stosownych szczegółowych pisemnych informacji obrazujących istniejący stan rzeczy, wraz ustaleniami odnośnie do niemożności realizacji obowiązków nałożonych ustawą na Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie i przyczyn tych zaniechań.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł]